

NR. 4

TÄIHEKE

1976

Joonistanud PJOTR VASSILJEV

VEENE KIRJANIK
SERGEI POGORELOVSKI

Lenini portree

Hommikul päike kõik rõõmsaks säratab,
kiirtevihk kullane unest mind äratab,
peatub siis pildil, kus silmad on head —
sealt Lenin mind vaatab, kui silitaks pead.

Tahan saada pioneeriks,
töökaks ja heaks,
et Lenini ees
pilku peitma ei peaks.

Sain halva hinde — no juhtus nii,
see ei rõõmusta kodus küll kedagi.
Täna raske on astuda lävele,
tõsta pilku Lenini pildile.

Koolis läks hästi, mul koju on kiire,
ranitsas uhkelt ma kaasa toon viie.
Vilistab kuldnokk, kui õuele astun,
pildilt mu toas Lenin naeratab vastu.

Tõlkinud LUDMILLA MÄGI

VÄIKE VIIULDAJA

Juba nädal aega vaieldi Miku tähekeses julguse üle. Poisid rääkisid päris imelugusid, aga tüdrukud arvasid ikka, et ükski neist pole see päris õige.

«Küsime Ivilt,» pakkus Mikk, kui nägi, et omavahel asja selgeks ei saa.

Ivi kuulas mõlemad pooled ära ja jutustas vastuseks loo väikesest viuldajast.

See juhtus Suure Isamaasõja ajal Kubanimaal. Fašistid viisid Musja isa, arsti, mahalaskmisele selle eest, et ta oli keeldunud nende sõdureid ravimast. Koos isaga võeti kinni ka pioneer Musja. Poisil oli kaasas viiul, millest ta ei raatsinud lahkuda.

Isa lasti maha.

Musja puhkes nutma. Fašistid naersid.

Siis ütles Musja:

«Lubage, et mängin enne surma oma lemmikviisi!»

Ohvitser vaatas imestunult poissi: äsja lasti isa maha, ja tema tahab viiulit mängida. «Hea küll,» lubas ta. «Kui mängid hästi ja lõbusalt, kingin sulle elu.»

Musja võttis viiuli kastist välja, tõmbas poognaga üle keelte. Ja juba voogaski väljakul «Internatsionaali» ülev viis.

Mahalaskmisele toodud inimesed sirutasid end, saades nagu jõudu hetk enne surma.

Kokkuaetud pealtvaatajatest käis läbi imetluskahin: milline julgus!

«Lõpeta!» karjus ohvitser.

Musja jätkas mängimist. Oksteise järel kõlas kaks lasku. Katkes meloodia, katkes noor elu. Pioneer Musja Pinkensoni viiul oli igaveseks vaikinud.

Musjal polnud automaati ega granaate, ta polnud ka luuraja ega partisan. Tema relvaks oli viiul: seda mängis ta hospitalis haavatutele, sellega lohutas ta omasid nende elu viimasel hetkel ning näitas fašistidele nõukogude inimese hingejõudu.

Nii vaiksest oli selles tähekeses harva kuulatud. Ivi oli juba jutustuse lõpetanud, aga nemad aina istusid ja vaikisid üheskoos.

Lõpuks ütles Mikk:

«Ivi, jutusta meile teinekord veel tõelisest julgusest.»

«Jutustan,» lubas Ivi.

JUTA RENZER

Mets jääb kasvama

Nagu sa tead, on Nõukogudemaa pioneeridel praegu käsil operatsioon «Miljon kodumaale!». See on sinu vanemate koolikaaslaste kohustus koguda kahe aasta jooksul miljon tonni vanapaberit ehk makulatuuri. Miljon tonni on nii suur hulk, et selle vedamiseks läheks vaja mitu tuhat kaubarongi. Kui meie maa iga linnalaps kogub 25 kg ja iga maalaps 15 kg makulatuuri, saabki miljon tonni täis.

Eelmisel aastal olid eesti pioneerid makulatuuri kogumisel esimeste hulgas. Nad tõid kodust vanu ajalehti, raamatuid ja täiskirjutatud vihikuid nii palju, et nende ühekorraga äraviimiseks oleks tulnud autobaasist tellida paar tuhat veoautot. Edukalt läheb pioneeridel ka operatsiooni teine aasta.

Milleks kogutakse makulatuuri?

Mõttele ise! Paberit tehakse puidust. Aga paberi saamiseks kulub puitu väga palju. Näiteks ühel metsahektaril kasvab keskmiselt 500 puud. Need jäävad kasvama, kui paberivabrikul on kasutada 40 tonni vanapaberit. Aga miljoni tonni makulatuuri kasutamine tähendab, et kasvama võib jätta terve laia laane — 25 000 hektaril.

Paberivabrikus on seadmed, kus vanapaber vee sees jahvatatakse pudrutaliseks massiks. Sellele massile lisatakse tselluloosi ja liimi. Torude kaudu voolab mass paberimasina sõelale. Sõel raputab massi ühefasaseks paberikiudude kihiks. Vesi nõrgub kihist välja. Edasi liigub see kiht paberimasina valtside vahele. Valtsid on kuumad ja aurutavad kihist viimasegi niiskuse välja ning pressivad sellest õhukese, sileda ja läikiva paberi.

Nii tehakse vanapaberist uut paberit. Meie maa majanduse arendamise uuel viisaastakul vajame rohkesti paberit: raamatuteks, vihikuteks ning paljudeks muuks. Aga viisaastakul on meie suureks ülesandeks veel hoida ja kaitsta senisest paremini loodust, kasutada metsa otstarbekamalt. SEEPÄRAST AITAVAD PIONEERID JA AITAD SINAGI VANAPAPERIT KOGUDA, ET UUE PABERI TEGEMISEKS OLEKS TARVIS VÄHEM METSA RAIUDA.

KAIDO LIIVA

Kas sa tead seda Hedi ja Jorma raamatut, mille kaanel on pilt kuldse lakaga hobusest! Aga seda Londiste-raamatut, mille kaanel on elevandi pilt!

Need raamatud on kirjutanud IKO MARAN.

Missugune pilt tuleb Iko Marani järgmise lasteraamatu «Tuline jäätis» kaanele, seda sa aga veel ei tea. «Täheke» ka ei tea. See raamat on alles seal, kus raamatuid trükivalmis seatakse.

Kassilugu, mida täna loed, on Iko Marani peaaegu et kõige uuem lastejutuke. Järgmises «Tähekeses» numbris läheb see edasi. Ainult uute tegelastega.

IKO MARAN

ÕPETLIK LUGU SEEP- KASSIST JA MARTSIPAN- KASSIST

Aknalaua istus kaks kassi. Üks neist oli seebist, teine martsipanist. Istuti vaikselt ja vaadati välja — mis maailmas ka huvitavat on? Väljas lendas varblane. Seda nähes hakkas Seepkass viisema: «Irr-mjäu, kõik teised lendavad — hall varblane lendab, punane vahtraleht lendab, must suits lendab —, aga mina ei saa. See pole kellegi õigus! Oleks mind ka lendama õpetatud, paneksin vurinal Kuu peale, vaat mis teeksin! Aga kes mind, vaesekest, õpetab! Irr-mjäu.»

Martsipankass lõi samal ajal rõõmsalt nurru:

«Nurr-nurr, kui tore, et ma ei oska lennata. Läheksin õhus hirmu pärast segaseks, sajaksin nagu kivi alla ja lööksin oma ilusa roosa nina lömmi. Mis kass ma siis enam oleksin, oleksin siis ju mops. Aga mina ei löö oma nina lömmi, sest ma ei kuku alla, sest ma ei lenda üldsegi. Nurr-nurr...»

Mööda kõnniteed läks koolipoiss, ilus uus kott kaenas.

«Miks minul ei ole koolikotti?!» näugus Seepkass haledalt. «Oleks minul ilus uus koolikott, paneksin sellesse puhta pesu, nuustiku ja «Buratino» seebi, läheksin sauna ja küüriksin enda puhtaks. Aga minule ei anna keegi koolikotti ja nõnda pean ma eluaeg tolmuksena aknalaua konutama, irr-mjäu, irr-mjäu...»

«Küll on tore, küll on tore, et mul koolikotti pole!» rõõmustas Martsipankass. «Muidu peaksin ma ju koolis käima. Ja oleks veel, et kord aastas, kus sellega, kuus korda nädalas! Õnneks mul ei ole koolikotti, ei ole, ei ole! Ma võin muretult aknalaua nurru lüüa ja ajaviiteks kärkseid käpaga mööda klaasi taga ajada.» Ja nii oli iga asjaga: mis üht halisema pani, ajas teist hõiskama. Tänaval sõitis auto.

«Oh mind õnnetut!» Seepkass oli nutma puhkemas. «Miks ma ei ole auto või troll või buss! Ma kihutaksin mööda linna et tuline jutt taga, ükski koer ei jõuaks järele mind kiusama. Nüüd pean paigal istuma ja värisema: mis küll saab, kui mõni

krants mind siin märkab? Jube, jube, kole jube!»

«Oh ma õnneseen!» hõiskas Martsipankass. «Oleksin auto, peaksin väljas vihma käes ligu-nema ja külma käes lödisema. Ja kuhu ma pageksin, kui koerad kiusama tuleksid? Autol pole ju küüsi, rafastega puu otsa ei pääse. Kuid mina ei ole auto, olen armas magus Martsipankass.»

Seepkass arvas, et Martsipankass räägib kiuste kõik teisiti, ja pistis pillima. Aga oh häda, pisarad ajasid teda vahutama, kibe vaht kippus vägisi silma ja ajas omakorda nutma. Mida rohkem ta pisaraid valas, seda rohkem vahutas, mida rohkem vahutas, seda kibedamini nuttis. Viimaks jäi temast ainult väike seebimull järele ja see läks ka veel lõhki. Martsipankass arvas, et Seepkass tegi nalja, tahtis teda lõbustada, ja kihistas naerda:

«Nurr-nurr, mis on maailmas viga elada, kui kõik püüavad sulle igati rõõmu valmistada. Eks see tule vist sellest, et ma nii magus olen!»

Ta tõmbas keelega üle nina. Jufas, kui magus!

Limpsas veel... ja veel...

Eks limpsimine ajanud teda sulama, sulanult aga tundus martsipan veelgi magusam. Nõnda ta muudkui limpsis, kuni enam midagi limpsida polnud. Ainult väike valge plekk jäi aknalauale. Siis tuli kärbes ja noolis sellegi ära. Mida võib sellest loost õppida?

Kui sa oled tehtud seebist, ära liialt pilli, vennas. Oled tehtud martsipanist, ära limpsi iseennast.

Tõusmise nõksud

«Krrr...» kõlises ärataja. Ema hääl ütles:

«Pane riidesse.»

«Kohe,» lubasin mina. Aga pikali voodis, silmad kinni, tahtsin väga veel veidi lesida. Mõtlesin siis, kuidas riided toolikorjult sedasi selga saaksin, et ise voodist ei liigu. Avastasin kavala nõksu. Röögatasin õudse häälega: «Võu-uul!» Mu püksid kokkusid koledasti, hüppasid toolilt voodisse, ronisid teki alla varju, mulle jalga. Ka kuub ruttas hirmu pärast mulle ülle. Soo, korras.

Samas kuulsin ema lausuvat:

«Poiss, sa polegi riides.»

Kobasin end: tõsijutt, polnud. Riietumist olin üksnes unes näinud.

Et ma uuesti magama ei jääks, katsusin tõusta. Kuid keha oli unest raske kui tina. Mismoodi teda voodist kätte saada?

Pähe turgatas teine nõks, esimesest kavalam. Tõmbasin kopsud nii kõvasti õhku täis, et olin nagu pall ja kerkisin üles lae alla. Seal tarvitses mul vaid käsi hõljutada, kui juba lendasin. Enne lendasin taas, siis läbi akna õue, kase latva. Istusin mõnusalt kõrgele oksale.

Ometi koetis ema hääl ka sinna:

«Laiskvorst, ikka põõnad.»

Ma kompasin enda ümber — muidugi põõnasin edasi. Lendamist olin samuti unes näinud!

«Niimoodi jääd lasteaeda hiljaks,» lisas ema.

Neist tema vaiksetest sõnadest ehmunis mina rohkem kui ennist püksid ja kuub mu röögatusest.

Lasteaias loetakse hommikul uut muinasjuttu ja mina ei kuule! Viimases hädas kasutasin kolmandat nõksu, juba varem tuntut, üsna lihtsat. Kängutasin oma raske kere koos unega asemelt lahti. Keerutasin käsi vuh-vuh, kargasin kahel jalal põnts-põnts.

«Mis sa õiendad?» küsis ema köögist.

«Vehin end kergemaks.» Nojaa, uni muudkui pudenes küljest ära. Keha üsna kerge, jooksin ema juurde.

«Vaata, ega ma enam maga?»

«Ei vist. Ainult silmis kiss, tutis sass.»

Loputasin kraani all silmist kissi minema, kammisin sassi tutist välja. Peatselt kihutasin tänavatpidi nagu tuul. Ja jõudsingi lasteaeda õigel ajal.

Too kolmas, kõige lihtsam nõks päästab kõige kindlamini hädast.

ENE KIRJANIK
MIHHAIL PLJATSKOVSKI

Missugune on talv?

Kord küsiti elevantilt:
«Missugune talv on?»
«Talv? Ma ei tunne mingisugust talve.»
Kord küsiti põhjapõdralt:
«Missugune talv on?»
«Talv on väga pikk,» ütles põder. «Minu kodumaal kestab ta terve aasta. Ja kui aasta lõpeb, algab uus talv.»
Kord küsiti punarindleevikeselt:
«Missugune on sinu arvates talv?»
«Talv on väga raske,» piiksus leevike vastuseks. «On hea, kui ei unustata meie söögimajakestesse leivapuru puistata. Kui unustatakse, pole meil kuskilt ivagi võtta.»
Kord küsiti punakarvaliselt õuekoeralt:

«Sina vist tead, missugune on talv?»
«Külm,» haugatas koer ilma mõtlemata. «Terved päevad istud kuu-
dis ja kardad nina ära külmetada.»
Kord küsiti karult:
«Aga mis sina, mesikäpp, arvad? Missugune on talv?»
«Mis temast ka rääkida?» mõmises karu. «Talv on ju hoopis lühike — kestab kõigest ühe öö.»
Kord küsiti ühelt poisilt:
«Ütle sina, missugune on talv?»
«Talv on lõbus!» hüüdis poiss. «Talvel kõik kelgutavad, suusata-
vad, uisutavad! Ja mängivad lumesõda!»
Vaat missugune on talv . . .

Tõlkinud ELLE TURKINA

Illustreerinud ANNE AARE

KES ON PAREMAD

«Uurime avastatud planeeti» — joonistanud JAANUS PEDAK Orissaare Eriinternaatkoolist.

«Tähekesed» joonistus- ja kirjandusvõistlus on lõppenud. Toimetus tänab kõiki, kes kaasa löid!

Tublimad joonistajad eelkooliealistest olid 3-aastased MERLE HIIS, MARTTI TOOTS, 4-aastane MIHKEL KÄRNER, 5-aastased RAUL LOOTSAR, ALO NEIL MÖLDER, RUDOLF SAARE, TÖNU OTSTAVEL, ADE SEPP, HEDI LATIK, KATRIN LEHISMETS, ALLAN AINT, LEMBIT KRULL, ANNELI LOKK ja KAIA LÄÄNEMETS, 6-aastased LAURI SOOTS, ILONA RISTKOKK, LEMBO ÖISPUU, FRANK JUUR-SALU, HELEN ALALOOGA, KADI KUUSK ja EVAR RIITSAAR. I klassi õpilastest olid tublimad AIVAR MAASIK ja ANU SMIGELSKITE Tudulinna 8-kl. Koolist, PAUL TOOTS ja ROMET NAEL Pärnu Pioneeride Majast, MARI SEPP, MAARIT KOPSO, ANU MAARAND, IMRE TAVETER, MARGIT KAASIK ja AUNELI SILD Nõmme Pioneeride Majast, HERE LÄÄN Porkuni Eriinternaatkoolist, KAJA ROODEN Kohtla-Järve 8. 8-kl. Koolist, LEHO ÖISPUU Pärnu 5. 8-kl. Koolist, KRISTIINA HALJASTE Keila 1. Keskkoolist, MADIS MÄGI Jõgeva Keskkoolist, RIIN ALATALU Tallinna 44. Keskkoolist ning RENE MAHL Turba Keskkoolist.

KOSMOSES

SEAL KAUGEL, KAUGEL PLANEETIDE VAHEL,
TEE TUNDMATU ON KOSMONAUDIL KAHEL.
TÕHJUSES HELGIB TUHM TÄHTEDE VALGUS,
KOSMONAUTIDEL ON ALLES TEEKONNA ALGUS.

RAKETIL NAD KIIRESTI SÕIDAVAD, SÕIDAVAD,
YAPRALT UUSI KAUGUSI VÕIDAVAD.
KUUPAISTE MAHEDAS KIIRGUSES
RAKETT HELGIB TÄHTEDE VIIRGUDES.

ANTERO MÄNNIK,
Tallinna 3. Keskkooli
III-b klassi õpilane

KOOL

KÜLL SEE KOOL ON SUUR JA LAI.
TÄNA KOOLIS VIIIE SAIN.
ROOMUS MINU MEEL,
OLEN KODUTEEL.

KOOLI LÄHEN MA, KAHTE MA EI SAA.
SEST ET OPIN VÄGA HÄSTI,
EMA HOOLAS OLLA KÄSKIS.

KÄRT TOMINGAS,
Keila 1. Keskkooli
II-b klassi õpilane

«Koolipoisid» — joonistanud IMRE
TAVETER Nõmme Pioneeride Majast.

TEEME LAHTI POSTIPAUNA! TEEME LAHTI POSTIPAUNA! TEEME LAHTI POSTIPAUNA!

JOONISTAJAD? KES ON TUBLIMAD KIRJUTAJAD?

II klassi õpilastest RAILI PIHUS, MAARIKA KAARUS, MARGARETA KAIV, ENN NIKKEL, REET NIKKEL ja JAANUS PEDAK Orissaare Eriinternaatkoolist, RAGNAR VAGA, INGVAR VAGA, TARMO OJASALU, IRINA JÜRJO ja NATAŠA SOLOTAR Pärnu Pioneeride Majast, THEA TUUBAL ja TÖNU HEISKONEN Nissi 8-kl. Koolist, ROBERT REPPO Tudulinna 8-kl. Koolist, KRISTA UIBOMÄE Tallinna 7. Keskkoolist, VANO ALLSALU Tartu 7. Keskkoolist, ELO HENN Tallinna 17. Keskkoolist ning ANNELI KOTSAR Paide 1. Keskkoolist.

III klassi õpilastest olid paremini joonistanud HELE LEDJANOV ja EVA KALJU Värskas Keskkoolist, ENE KARJA ja TIINA JAAGO Pärnu Pioneeride Majast, ANU VIILEBERG Tamsalu Keskkoolist, MARGE RAUD ja ANDRE ÖUN Rannu 8-kl. Koolist, HELEN MADRUS Kasari 8-kl. Koolist ning ENE LEPASAAR Tudulinna 8-kl. Koolist.

Kirjandusvõistluse toredamad jutud kirjutasid TAMBET LINDMETS Kärla 8-kl. Koolist, KAI PAASOJA Orissaare Keskkoolist, KAJA JANTSON Pärnu 8. 8-kl. Koolist, ENE KEVAD Salme Algkoolist, MARGE SEILER Pärnu 2. Keskkoolist, RAILI POOGEN Ruila 8-kl. Koolist ja INGA VIIART Kose-Jõe Sanatoorsest Internaatkoolist. Toimetuse otsustas anda eripreemia Paide 1. Keskkooli II-a ja II-b klassile ning koostada nende töödest «Postipauna» lehekülje. Paremad näidendid panid kirja KÜLLI VOLMER Viljandi 4. 8-kl. Koolist, HANNELI JUURMA Kiviõli 1. Keskkoolist ja HELI LAAREMANN Kärstna 8-kl. Koolist.

Võistluse toredamad luuletused saatsid ANTERO MÄNNIK Tallinna 3. Keskkoolist, KÄRT TOMINGAS Keila 1. Keskkoolist, TARMO SINIMÄE Kohtla-Järve 1. Keskkoolist, TEET KALLASVEE Haapsalu 8-kl. Koolist, AIVO PÖLLUÄÄR Torgu 8-kl. Koolist, ANNELI ALLIK Kingissepa Algkoolist, KALLE ROODE Lehtse 8-kl. Koolist, ENE POOLAK Pärnjõe 8-kl. Koolist, MARET NAGLAND Rõsna Algkoolist, ANNE REMMET Rakke Keskkoolist ja LII VAINJÄRV Tallinna 44. Keskkoolist.

Õnnitleme võitjaid!

«Kosmosevallutaja» — joonistanud EVA KALJU Värskas Keskkoolist.

KOOLIPOISS

TÄNA LÄHEN KOOLIST KOJU,
MUL ON HÄSTI LOBUS TUJU.
OOTAB EMA KODUS EES,
VAATAB, MIS MUL KOTI SEES.

KOTI SEES ON ILUS VIIS.
EMA ÜTLEB MULLE SIIS:
«OLED TUBLI POISIPONN,
SAADA VIISI ON SUUR ONNI!»

LAUA TAGA NÕUD MA TUUBIN,
MATEMAATIKAT MA UURIN.
SEAL MUL HINDEKS KOLE KOLM,
KADUGU KUI TUHK JA TOLMI

TEET KALLASVEE,
Haapsalu 8.-kl. Kooli
III-a klassi õpilane

LAISK POISS

MEIE KLASS ON SUUR JA AVAR,
KLASSIS POISS ON, LAISK JA KAVAL.
MIS SA ARVAD, KES ON SEE!
MEIE LOHAKAS RENE.

EI TA VIITSI ARVutada,
HOOLAS OLLA AMMUGI.
AINULT AKNAST VÄLJA VAATAB,
AINULT VUTIST MÖTLEBKI.

SIIS KUI KELLAHELIN KAJAB,
JUBA LÄINUD ON RENE.
TEMA SAMME AINULT KAJAB
KORIDORI LOPUS VEEL.

TARMO SINIMÄE,
Kohtla-Järve 1. Keskkooli
II-c klassi õpilane

TEEME LAHTI POSTIPAUNA!

HELJO MÄND

KOGELMOGEL

Tegin kogelmogelit ja andsin Anule ka. Kui kogelmogel otsa sai, tahtis Anu veel.

«Ei ole enam,» ütlesin talle.

Anu jooksis ema juurde.

«Mari tegi kogelmogelit, aga mulle ei andnud.»

«Tõesti või? Üldse ei andnud?» imestas ema.

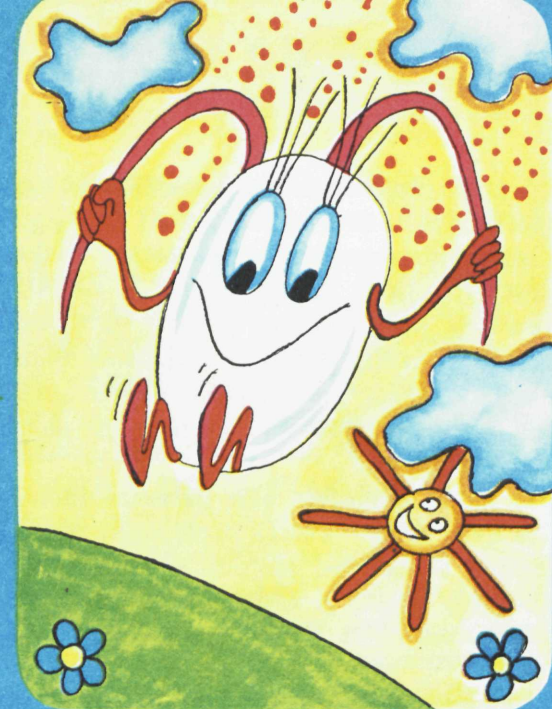
«Natuke andis.»

«Kui natuke?» päris ema.

«Üks lusikas Marile, teine Anule.»

«Ah ainult ühe lusikatäie?»

«Jah,» ütles Anu. «Kogu aeg niimoodi üks lusikatäis, kuni kogelmogel otsa sai. Anu tahab veel.»

REET KUDU

NAER

Tota naeris ja hea oli olla. Vanaema rääkis vanaisaga. Tota puges vanaisa sülle. Vanaisa naeris ja Tota naeris. Total oli hea olla.

Isa rääkis emaga. Tota puges ema sülle. Ema naeris ja Tota naeris. Nii hea oli olla.

Vahel puges Tota ilmaeagu vanaisa sülle. Vanaema rääkis ja rääkis. Vanaisa ei naernud. Tota kuulis köögist ema naeru. Tota hoidis suud kõvasti kinni, läks kööki ja alles köögis naeris.

Ükskord rääkis vanaisa vanaemaga ja ema isaga ja isa vanaisaga. Tota puges vanaema sülle. Vanaema ei naernud. Tota puges ema sülle. Ema ei naernud. Tota puges isa sülle. Isa ei naernud. Tota puges vanaisa sülle. Vanaisa ei naernud. Rohkem ei olnud kellegi sülle pugeda ja Tota puges oma mängunurka. Kõik rääkisid ja ei naernud. Tota oli oma nurgas ja kõhis. Midagi oli kurgus. Võib-olla see oli naer, mis välja tahtis tulla.

KLÄÄBU

Kooliõu oli täis sooja päikesepaistet. Seina ääres peenral köitsesid esimesed lumikellukesed. Kust pidid Ene ja Anne ja Elju ja Eino ja kes nad seal kõik olid Klaabut otsima? Eino teadis.

«Vaatame ikka ülespoole,» ütles Eino. «Kes lennata oskab, miks peaks see maad mööda käima.»

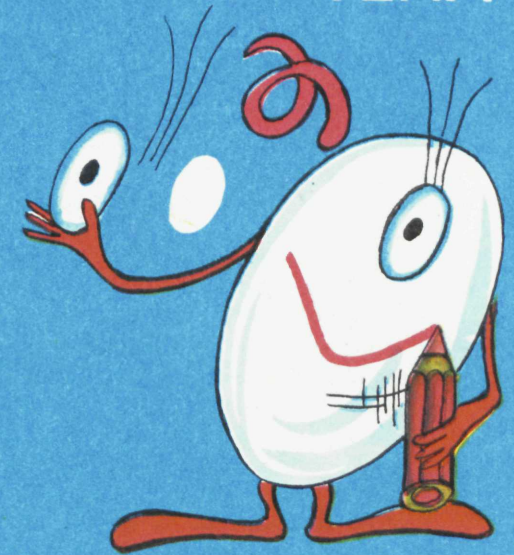
Otsijad tõstsid pilgud. Nad nägid tuvisid seinakarniisidel ja tuulelippu katusel. Üle selle kõige säras suviselt sinine taevast. Ja siis märkasid nad sabaga tähte. Sabaga täht tiirutas just nagu karussell kõrgel koolimaja kohal.

«Nüüd peame midagi soovima,» ütles Eino. «Minu vanaema räägib, et sabaga tähte nähes peab alati midagi soovima. Ütelge ruttu, mida me soovime!»

«Mina tean, mina tean!» hüüdis Elju. «Soovime, et Klaabu tuleks kohe tagasi.»

Sabaga täht jättis äkki oma tiirutamise ja hakkas alla vajuma.

KUIDAS KLAABUT TEHA

**Võta toores muna ja uurista
auguke kummassegi otsa.**

Nüüd puhu muna sisu tassikesse.
Klaabu silmad löika välja paksust
paberist. Edasi võta kuus pöran-
dajarja karva, pista nende otsad
kummiliimi sisse ja paiguta need
silmade tagaküljele. Et ripsmed
paremini kinni jääksid, kleebi sil-
ma tagaküljele veel paberitü-
kike.

Silmad kinnita munakoore peale
plastiliiniga. Silmade asendit
muutes on sul siis võimalik Klaa-
bule erinevaid ilmeid anda.

Krimblid, käed ja jalad vooli
plastiliinist.

Kui sa nüüd punase pliiatsiga
(viltpliiats) suu ka joonistada,
ongi Klaabu valmis.

Kui ta päris madalale oli vajunud, nägid kõik, et see ei olnudki sabaga täht, vaid Klaabu.

Klaabu oli krimblid ette painutanud ja hoidis nende otsi peos. Aegamööda vajus ta allapoole, suu naerul ja silmad heameelest rõngas.

«Niiviisi saan ma siis pidurdada,» ütles Klaabu uhkusega. «Lõpuks õpid ennast natuke tundmagi.» Ja ta pani rahulolevalt käed kõhule sõlme.

Lastel oli väga hea meel, et Klaabu oskas nende juurde tagasi tulla. Ausalt öelda olid nad sellest päris üllatunud. Kuid Klaabule nad seda ei näidanud. Nad kartsid, et Klaabu võib ehk upsakaks muutuda. Seepärast tegid nad ruttu teist juttu:

«Kas tead, Klaabu, nüüd hakkame mängima. Aga selleks peab igaüks ühe mängu välja mõtlema.»

Otsemaid pistis Klaabu oma kahel kõveral jalal kekslema. Ta käed kerkisid kõrgele krimblite kohale ja hakkasid seal kokku-lahti käima, nagu oleks Klaabu signaliseerija.

«Sedamoodi ma siis rõõmustan,» taipas Klaabu. «Kui nii edasi läheb, olen varsti ennast päris põhjalikult tundma õppinud.»

Lapsed mõtlesid juba mängu välja.

«Minu mäng on niisugune,» ütles Elju, «et mina olen vedur, aga teie kõik vagunid. Mis vedur ette näitab, peavad vagunid kohe järele tegema.»

«Minu mäng on niisugune,» ütles Eino, «et mina olen pimeduse kätte jäänud matkamees, aga teie olete puud metsas. Matkamehel seotakse silmad kinni ja siis peab ta käega katsudes puud ära tundma, muidu ei saa metsast välja.»

«Aga minu mäng on niisugune,» ütles Ene, «et mina teen iga-suguseid hääliitsusi, ja teie peate need ära arvama.»

Juba kostiski hääliitsus, kuid mitte Ene suust.

«Vou, vou, vou,» tegi Klaabu ja ta krimblid vajusid sorakile nagu kartliku koera saba. «Niimoodi ma siis nutan. Sest ma ei tea, kuidas mul tuleb mõelda. Vou, vou, vou, ma ei saagi oma mängu välja mõelda!»

Teised proovisid Klaabut aidata.

«Sa pane üks jalg krimbli taha,» soovitas Eino.

Klaabu pani. Ta ilme jäi endiselt nukraks.

«Ei mingit mõttekest.»

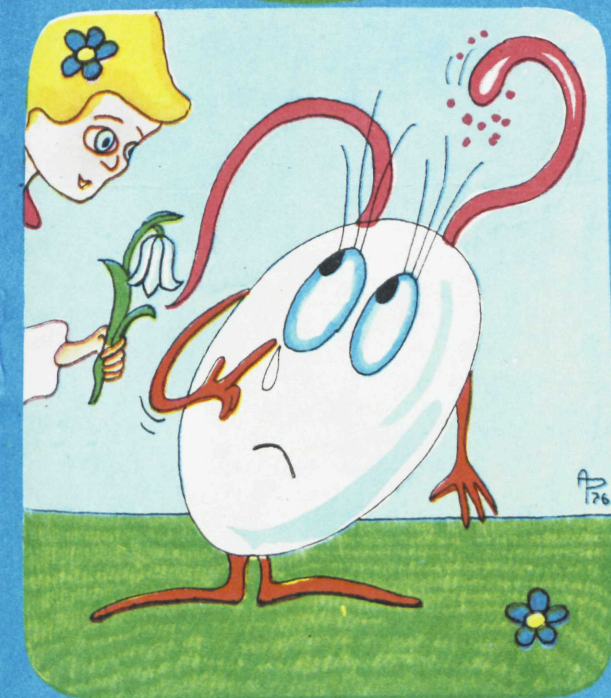
«Proovi siis krimblid küsimärkideks keerata,» õpetas Elju.

Ka sellest polnud abi.

«You, vou, vou!» nuttis Klaabu. «Kes mõtleb minu eest mängu välja? Kes ütleb, kuidas ma ise saan mõelda? Vou, vou, vou!»

Lapsed, aidake Klaabut!

Kes teist saadab Klaabule mängu ja oskab talle joonistada mõtle-mispoosi?

ISE TEHTUD, HÄSTI TEHTUD!

Selles väikeses ruumis on Skoos palju lapsi. Kokku viisteist. Kes käib teises klassis, kes kolmandas, neljandas või koguni viiendas. Nad kõik on tüdrukud ja kõigile meeldib käsitööd teha. Või mis siin mõeldagi — kuidas neist muidu oleksid saanud Pärnu Pioneeride Maja käsitööringi liikmed!

Nad oskavad heegeldada, pilutada... Aga kui küsida, missugune töö kõige rohkem meeldib, siis vastavad peaaegu kõik, et kudumine. Mõnele varrastel. Mõnele kangastelgedel. Ega siingi midagi imestada ole, sest kudumise õpetamine on nende juhendaja Eha Tamse pärisamet. Tõsi küll, koolis, kus ta töötab, nimetatakse seda veidi keerulisema sõnaga: dekoratiivkudumine. Kõige kiiremini läheb töö edasi Merikesel. Praegu käib ta viiendas klassis, aga kudumise sai selgeks juba siis, kui ta veel ei teadnudki, missugune see kool päriselt on. Nüüd ütleb ema, et nemad vanaemaga ei jõua tüdrukule küllalt kiiresti lõnga leida — nii nobe olevat too kuduma. Enda kootud kampsun oli Merikesel siingi seljas. Aga et enda kootud, seda pidi ta ise ütleva, sest ei oskaks küll arvata, et kampsun pole kauplusest ostetud.

Teevi tegi emale eelmiseks sünnipäevaks sussid. Aga enne kui ema need jalga panna sai, käisid sussid ära pika tee: kevadel vabariiklikule õpilastööde näitusele Tallinna ja suvel koos teiste meie vabariigi paremate käsitöödega

Illustreerinud
HELDUR LARETEI

Eesti kultuuripäevadele Ukrainasse. Praegu kannab ema neid küll ja Teevil on käsil juba uued. Seekord hästi pehmed, paksud ja pika säärega sokksussid, sest vanaemal tuleb varsti tähtis juubel — seitsmekümne viies sünnipäev.

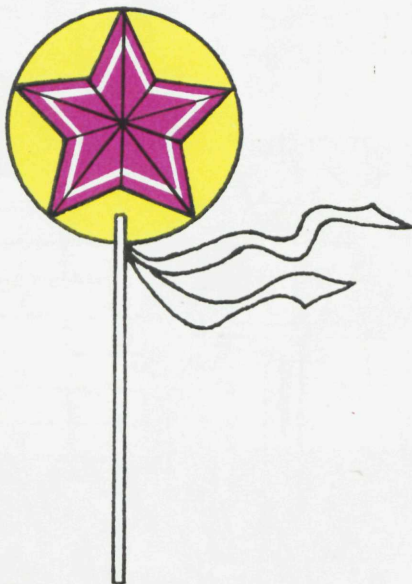
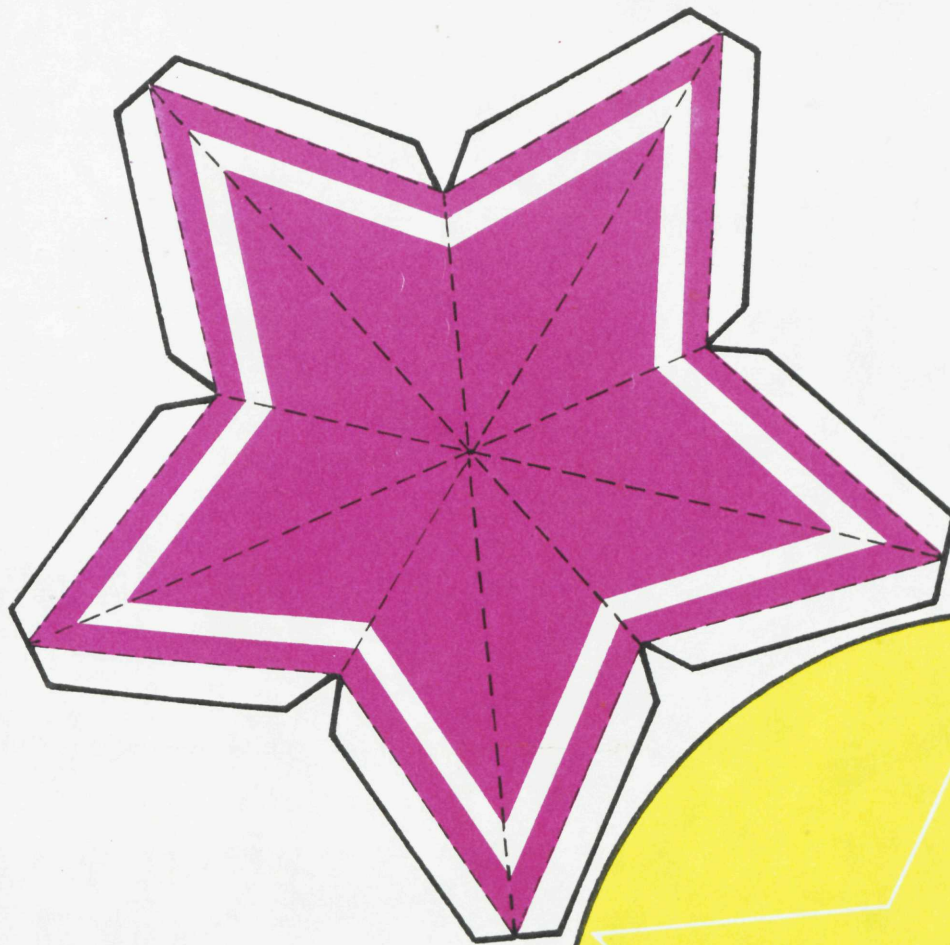
Ulrike käib alles teises klassis. Kuduma õppis ta möödunud sügisel siinsamas käsitööringis. Nüüd hakkab valmis saama tema esimene töö — soe sall onule.

Kaie on ametis kangastelgede juures. Esialgu on raske arugi saada, mida ta just teeb. Sõlmib ühe lõnga, teise, kolmanda... Aga selleks, et padi valmis saaks, tuleb neid sõlmi teha väga-väga palju. Nii palju, et ei jõua ära lugedagi.

Et samadel telgedel võib vaipu kududa mitte ainult riideribadest või lõngast, vaid ka piimapakkidest, kokteilikörttest või lihtsalt kõrkjatest, see on päris üllatav. Üldse on materjaliga nii, et ega siin palju uut tarvitata. Igaühel leidub kodus mõni kampsun või mõni muu villane riietusese, mis enam selga ei mahu või on lihtsalt vanaks jäänud. Selle võib üles harutada, ja materjal ongi käes. Sellest saab teha väga ilusaid ja rõõmsavärvilisi asju. Ja lisaks kasulikele asjadele tuleb veel tegemisrõõm. Kuid kõige suurem rõõm omatehtud mütsidest, kinnastest, sokkidest, linikutest, patjadest või vaipadest on ikkagi siis, kui neid kellelegi kinkida. Nii arvavad ka Anneli, Reet, Marge ja Helle.

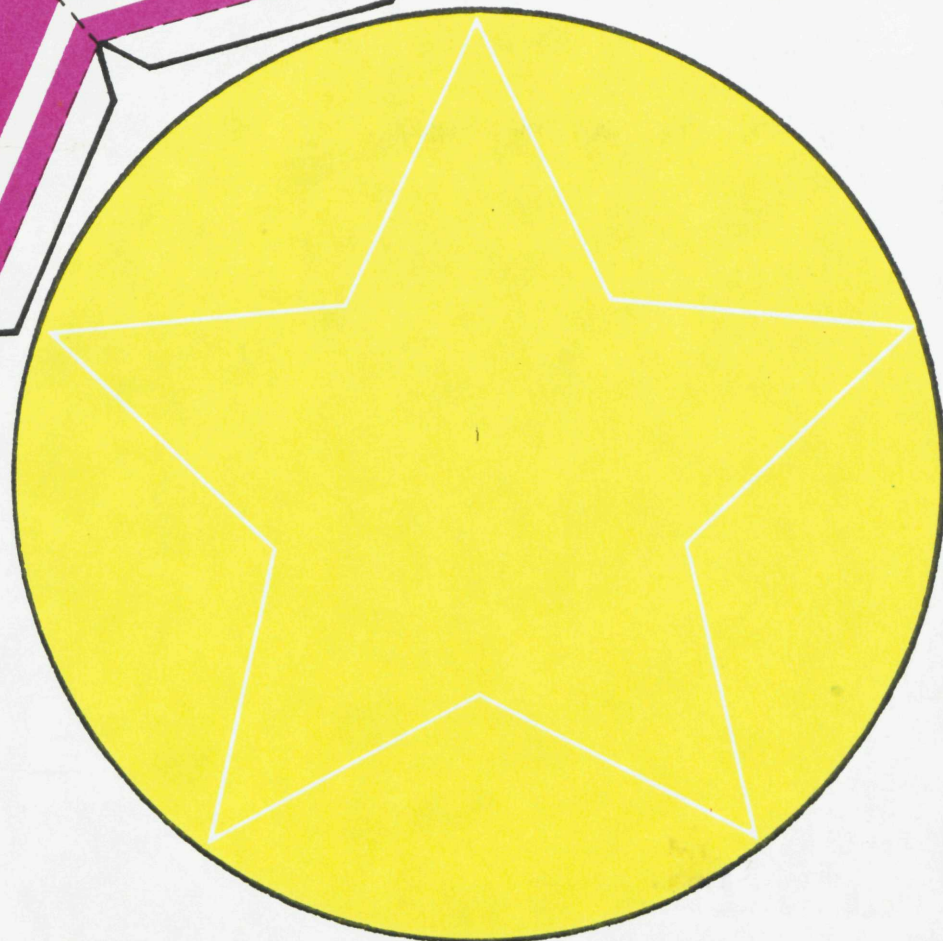
LEMBIT RATTUS

SEDA KOLLAST JOONT MÕÖDA LÕIKA VÄLJA KÕRYALOLEY KÄSITÖÖLEHT

TÄHE- KETAS

Kui oled viisnurkse kujundi välja lõiganud, voldi see tähekeseks. Enne aga vali, kumb täheke sulle meeldib — kas punane või kollane. Voltimist alusta kujundi keskkohest kriipsjoonte järgi nii, et iga tähekesese haar moodustaks kolmnurkse katuse. Lõika välja ketas. Seejärel mur-

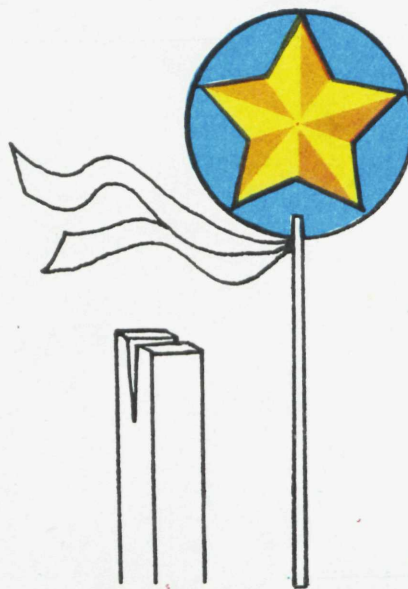
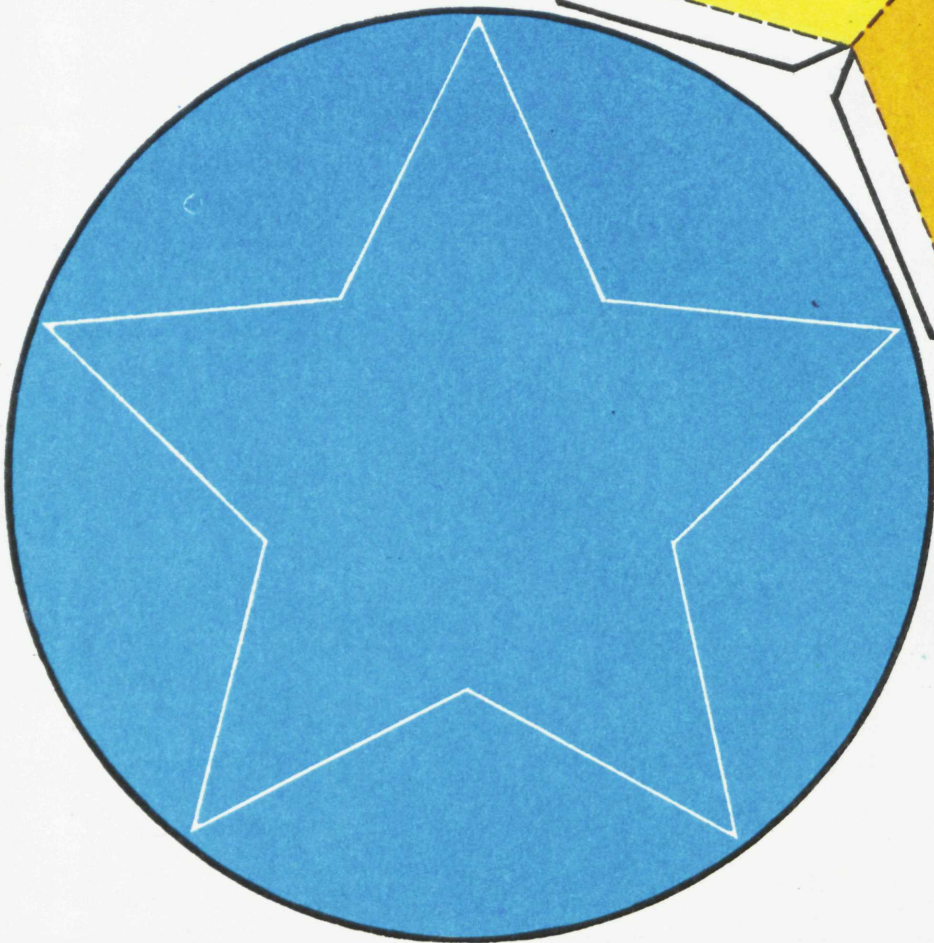
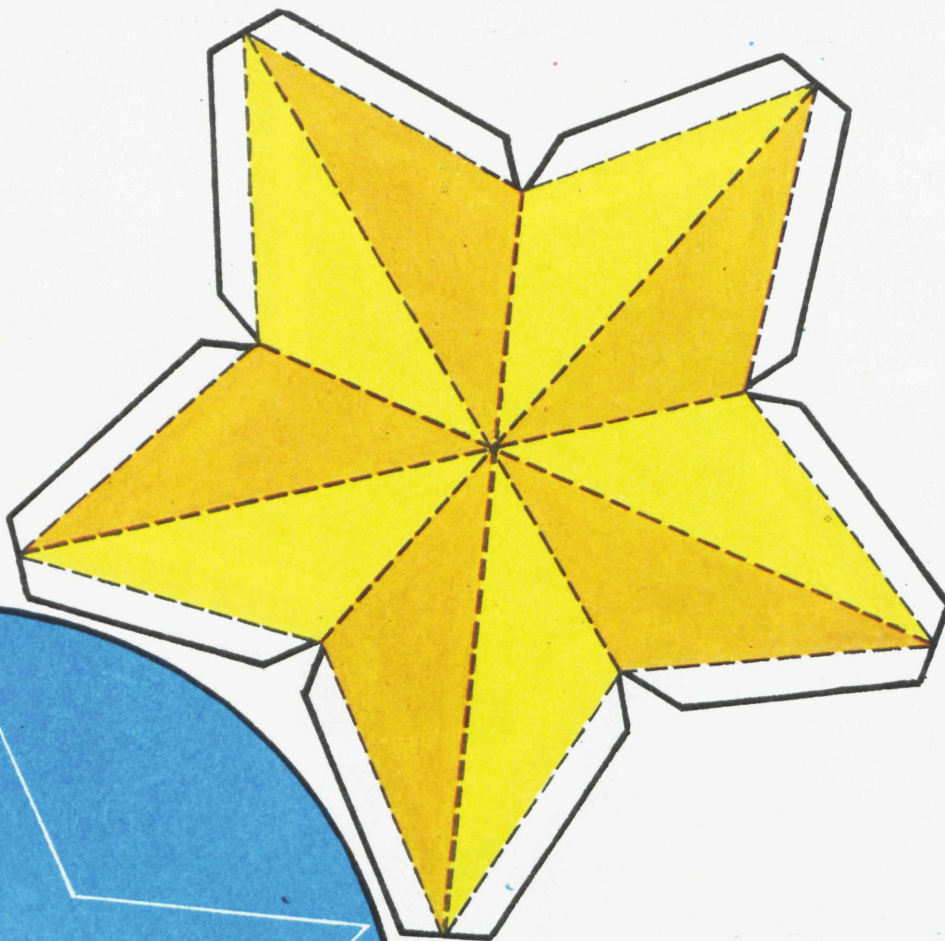

ra tähekese valged ääreribad tahapoole ja kata liimiga. Kui valisid punase tähekese, aseta see kollasele kettale, kui valisid kollase tähekese, aseta see sinisele kettale, aga nii, et tähekese servad jääksid kettal olevate valgete piirjoontega kohakuti.

Käepidemeks vajad paarikümne sentimeetri pikkust puupulka. Pulga ühte otsa tee väike lõhe, millesse torka täheketas. Käepideme külge võid veel siduda värvilised lindid.

Kui lähed isa-emaga 1. mai paraadile, võta omavalmistatud täheketas kaasa.

ALAR MANDRE

APRILLI

Kevadpäike on juba soe. Aas haljendab. Madala rohu seest paistavad mõned paiselehe kuldsed õied ja kannikeste sinilillad silmad. Aga metsaalune valendab ülastest. Niiske mustendav põld. Selle ääres sirutab kõver kask oma tillukeste pungadega oksavitsu. Kase all on tiik. Seisatan tiigi ääres ja mõtlen endamisi: «Kas mul õnnestub aprillipäevade imet näha?»

Ohoo, tiigipõhjust, roheliste vesikasvude vahelt ta vaikselt veepinnale tõusebki! Pistab koonuotsa veest välja. Hargitab kohmakalt käppi ja tardub paigale. Ainult tema kurgualune võngub: see sisaliku moodi loomake hingab.

Oi, kui ilus, värvikirev ta on!

Rein sattus meie hokimeeste esinemistest vaimustusse ja otsustas ka ise heaks hokimängijaks saada. Et selleks tuleb hoolsalt treenida, seda ta teadis. Harjutamiseks valis ta kodu lähedal asuva vana telliskividest laotud aia, mille taga kolm venda — Ando, Olo ja Peeter — esimesest kevadpäikesest rõõmu tundsid. Mis hokitreeningust välja tuli, seda näed juuresolevatelt piltidelt. Vaata neid tähelepanelikult ja ütle:
Mitu kivi läheb vaja müüri parandamiseks!
Kuhu kadus hokilitter!
Missuguse venna müts paistis üle müüri!
Mille poolest erineb esimesel pildil kujutatud maja teisest!

Joonistanud ASTA KRISTIANSON

ARVA ARAL ARVA ARAL

PÄEVADE IME

Tema rohekaspruunil seljal leh-
vib uhkelt must laineline hari,
tema ruugjaskollasel kõhualusel
välguvad tumedad täpid, tema
kitsas piklik keha lõpeb pika la-
piku tähnilise sabaga.

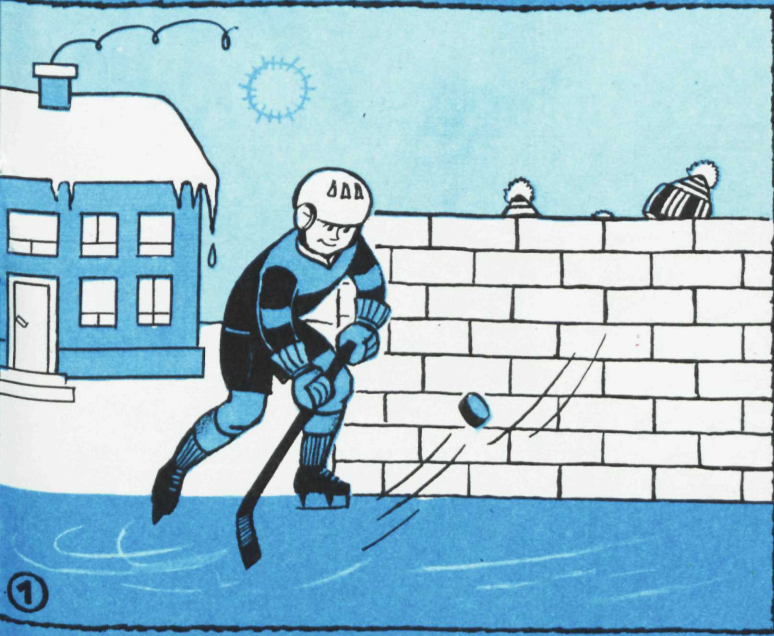
See aprillipäevade ime on isane
tähnikvesilik. Selges vees, tarna-
de vahel, ujub ka emavesilik.
Kuid ema on lihtsa hallikaspruuni
selja ja veidi heledama tähnilise
kõhualusega. Niisugune on tava-
liselt ka isavesilik. Ainult kord
aastas, varakevadel, saab isa
endale selga hambulise harja ja
eredavärvilise rüü. Ta tahab nüüd
ju oma kaasale meeldida. Kui
möödub kevad, kaovad isa värvi-
rikas rüü ja hambuline hari.

Näen, et emavesilik midagi tar-
nade vahel toimetab. Tean, ta
kinnitab munad ükshaaval vee-

taimede külge. Tean, et mõne aja
pärast väljuvad munadest kala
moodi pojad. Mõõduvad päe-
vad, ja pojad muutuvad täiskas-
vanud vesilikeks. Suvel tulevad
vesilikud tiigist välja. Maapinnal
vaevaliselt sibades otsivad nad
varju puujuurikate vahelt ja känd-
ude või kivide alt. Seal nad
veedavad ka kogu sügise ja
talve.

Ent praegu on kevad. Kui tahad
tähnikvesiliku ilu imetleda, siis
mine just nüüd, aprillipäevadel
mõne tiigi, suurema veeloigu või
tasase veega kraavi äärde. Seisa
seal tasa-tasa, et loomakesed
sind ei pelgaks. Ja siis kindlasti
näitavad nad end, sest nad pea-
vad aeg-ajalt tulema veepinnale
õhku hingama.

EINO TALI

ELKNO Keskkomitee ja ENSV Pioneeriorganisatsiooni Nõukogu lastejakiri «Täheke» nr. 4 —
1976. Ajakiri asutatud jaanuaris 1960. Ilmub kord kuus. EKP Keskkomitee Kirjastus. Toimetuse
aadress: Tallinn 200 101, Pärnu mnt. 67-a. Toimetus käsikirju ei tagasta.

Kolleegium: E. Haamer, V. Kotkas, E. Mardi (peatoimetaja), H. Mänd, A. Piirma, H. Rattiste.
Kunstiline toimetaja E. Pikk, vanem tehniline toimetaja A. Aare, vanemkorrektor E. Orgmets.
Telefonid: vastutav sekretär 681-319; kunstiline toimetaja 681-321; koostelu, teadus, tehnika
681-315; kirjandus, kirjad 681-317; korrektor 681-316; üldtelefon 681-318.

Laduda antud 2. III 1976. Trükkida antud 22. III 1976. Trükkia arv 71 000. Ofsetpaber nr. 1,
60×90/8. Trükipoognaid 2. Arvestuspoognaid 2,65. MB-03421. Tellimise nr. 683. EKP Keskk-
omitee Kirjastuse trükkkoda, Tallinn 200 001, Pärnu mnt. 67-a.

Esikaanel ENE PIKA joonistus
«Lipud ja lilled».

Детский журнал ЦК ЛКСМ Эстонии и Со-
вета Пионерской организации Эстонской
ССР «Тяжелые» («Звездочка»). На эстон-
ском языке. Выходит один раз в месяц.
Типография Издательства ЦК КП Эстонии,
Таллин, 200 001, Пярну маantee, 67-а. Ар-
рес редакция: ЭССР, Таллин, 200 101,
Пярну маantee, 67-а. Цена 15 коп.
Объем 2 печ. листа. Заказ № 683. Тираж
71 000.

